10-årsjubilerande Gnestastämma

Dansgruppen Sinkelipass dansade danser från renässansen. Här virvlar de runt i en fyrpolska.

Foto: GERTRUD HERMELIN

Musik, det är lycka

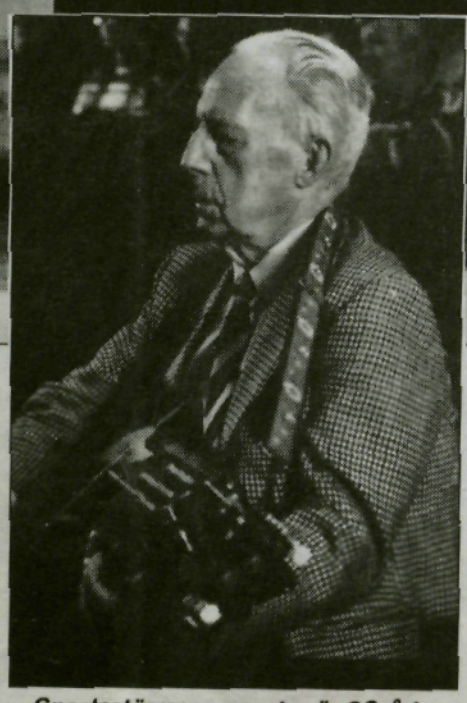

Gnestastämmans nestor är 90-årige Ragnar Karlsson, som är innehavare av den finaste utmärkelse en spelman kan få – Zornmärket.

GNESTA: – Musik, det är lycka, förklarar spelmannen Tord Johansson från Ösmo. Spelar man på ett durspel så skrattar det mellan händerna. Det är därför jag är en så lycklig människa.

Om musik är lycka, fanns det flera hundra lyckliga människor i Gnesta som besökte den 10-årsjubilerande Gnestastämman. Aldrig förr har det kommit så många musikintresserade till Elektron på en spelmansstämma.

Stämman inleddes traditionsenligt med trumpetfanfarer av Gösta Nyberg och Sten Eriksson. Därefter följde en jubileumskonsert, "Folklig musik och dans från renässans" med Sörmländska Lekare och dansgruppen Sinkelipass.

Sörmländska Lekare består av Marianne och Pär Furå, Bernt Olsson och Leif Johansson. Iklädda medeltida kläder spelade gruppen på ålderdomliga instrument, som fibblor, äldre typer av nyckelharpa och mungiga.

Sinkelipass

Dansgruppen Sinkelipass gjorde ett mycket fint framträdande. De kommer från Stockholm och har dansat i tio år tillsammans. Medlemmarna heter Birgitta Möller-Nilsson, Anders Nilsson, Andreas Berchthold och Gunnel Wahlgren.

– Vi fick en beställning att dansa till Sörmländska Lekare på Hertig Karls marknad i Nyköping förra året, berättar Anders Nilsson. Vi skulle dansa renässansdanser och därför studerade vi bilder och böcker från den tiden och vi fick använda vår fantasi för att utforma danserna. Det här är vårt förslag och vår version av hur det dansades på 1500-talet och ingen lär ju kunna påstå att vi har fel, skrattar han.

Riksspelman

Jubileumskonserten fortsatte med ett framträdande av riksspelman Arne Modén. Han berättade om sin uppväxttid i den jämtländska byn Rätansbyn och hur han lärdes upp till spelman av Jon-Erik Mattsson.

Publiken blev fullkomligt fascinerad av denne store jämte som spelade durspel med en känslighet och virtuositet ingen kunde tro var möjligt. Han lyfte sitt durspel högt över huvudet och blundade när han smekte fram tonerna. Arne Modén är en mästerlig spelman som för den jämtländska folkmusiken och spelmanstraditionen vidare.

Sågskära

Konserten avslutades med den småländska gruppen Sågskära. De har i många år arbetat med att levandegöra den småländska musiken och är flitigt anlitade i hela södra Sverige.

Det var rekorddeltagande av spelmän under allspelet från scenen. Framför podiet står riksspelmännen Christina Frohm och Ragnar Karlsson, 90 år.

– Spelar man durspel är man en lycklig människa, förklarade Tord Johansson, Ösmo. Durspelet skrattar mellan händerna.

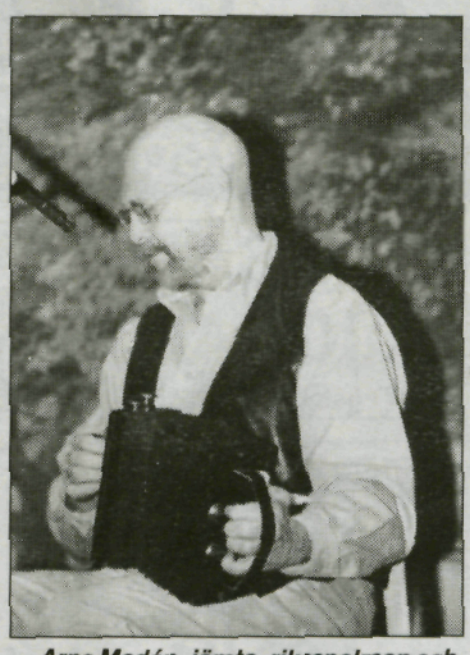

Arne Modén, jämte, riksspelman och virtuos på durspel fängslade publiken på Gnestastämman med ett mästerligt spel.

Allspelet, där samtliga spelmän samtidigt spelar från stora scenen, samlade ett rekorddeltagande. Inte mindre än ca 120 spelmän deltog, däribland Gnestas nya spelargeneration som spelat fiol i tre terminer. De tar. Under dagen lärde Sinkelipass ut folkliga renässansdanser, Ingemar Skoglund lärde ut sörmländska låtar på nyckelharpa och en mängd olika grupper och spelmän framträdde på scenen med spel. Dagen avslutades